

Handläggare
Thérèse Rosén
Telefon: 08-50818268**Till**
Farsta stadsdelsnämnd
2026-04-23

Planärende på samråd - Detaljplan för Högdalstopparna: Högdalstoppen, Fagersjötoppen och Hökarängstoppen

Svar på remiss från stadsbyggnadsnämnden

Förvaltningens förslag till beslut

1. Farsta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett förslag till detaljplan för Högdalstopparna, i stadsdelarna Högdalen och Hökarängen. Delar av området är inte detaljplanelagd idag, men nyttjas av för idrott och rekreation. Syftet med att detaljplanelägga Högdalstopparna som allmän plats för park och natur är att säkerställa pågående markanvändning och bekräfta idrottsanläggningens utbredelse och användning. Detaljplanen skapar förutsättningar för långsiktiga investeringar samt säkerställer drift och underhåll av hela detaljplanens utsträckning. Syftet med planarbetet är även att utreda inrättande av ett koloniområde för att främja stadsnära odling samt bidra till ökad trygghet i området.

Stadsdelsförvaltningen ställer sig överlag positiv till att Högdalstopparna planläggs. Stadsdelsförvaltningen menar att det är angeläget att tillskapa utökade ytor för stadsodling och kolonilotter men anser att ytan i förslaget till detaljplan för Högdalstopparna har flera utmaningar. För att möjliggöra koloniverksamhet krävs omfattande schaktarbete och nya jordmassor. Förvaltningen känner en oro för att de nyetablerade kolonilottsytorna kan komma att påverkas av avrinning och lakvatten från övriga delar av topparna. Det finns en risk att ytorna blir förorenade. En mer kostnadseffektiv och säker lösning för fler lotter vore till exempel att utöka möjligheten för kolonilotter på Gubbängsfältet.

Bakgrund

Stadsbyggnadskontoret har sänt en remiss av ett förslag på detaljplan för Högdalstopparna, i stadsdelarna Högdalen och Hökarängen, till bland annat Farsta stadsdelsnämnd. Svar på remissen ska skickas till stadsbyggnadskontoret senast den 13 april 2026. Nämnden har fått förlängd svarstid beviljad.

Remissen i sammanfattning

Delar av planområdet är inte men nyttjas av för idrott och rekreation. Syftet med att detaljplanlägga Högdalstopparna som allmän plats för park och natur är att säkerställa pågående markanvändning och bekräfta idrottsanläggningens utbredelse och användning. Detaljplanen skapar förutsättningar för långsiktiga investeringar samt säkerställer drift och underhåll av hela detaljplanens utsträckning. Syftet med planarbetet är även att utreda inrättandet av ett koloniområde för att främja stadsnära odling samt bidra till ökad trygghet i området.

Planområdet är innanför den gula ringen.

Koloniområde

Ett nytt koloniområde föreslås inom planområdet. Koloniområdets placering och storlek begränsas av den kuperade topografin och närheten till värdefulla naturmiljöer. I syd och sydväst avgränsas koloniområdet av en skogsdunge samt den utökade idrottsanläggningen för BMX, som har anpassats för att kunna ta emot större evenemang. Väster om koloniområdet fortsätter Högdalstopparna och deponiområdet. Norr om området finns ett skogsområde. Öster om området är det ängsmark och bostadshus. Kolonilottsområdet avgränsas även av gång och cykelvägar i öst samt norr.

På grund av områdets geografiska förutsättningar med branta lutningar och den begränsade tillgängligheten till stora delar av området är det möjliga området för kolonilotter mycket begränsat. Koloniområdet föreslås utformas med cirka 40 till 45 odlingslotter om cirka 70 m² vardera, med möjlighet att anpassa storleken efter odlingsbehovet. Inom området medges generella byggrätter för mindre bodar, avsedda för förvaring men inte för övernattning. Ett föreningshus planeras i ett centralt läge intill en solitär ek, som blir en naturlig samlingsplats.

Park- och vattenområden

Området har till största delen planlagts som PARK och NATUR. De mest värdefulla naturmiljöerna har i huvudsak planlagts som NATUR, medan områden som planlagts som PARK möjliggör framtida aktiviteter, rekreation och spontanidrott.

Gatunät

För att säkerställa god åtkomst till koloniområdet föreslås befintlig gång- och cykelväg från Fagersjövägen breddas och planläggas som GATA. Detta möjliggör angöring för både sopbil och personbil samt tillgång till den planerade föreningsbyggnaden.

Konsekvenser och avvägningar

Sammantaget bedömer stadsbyggnadskontoret att förslaget bidrar till flera av stadens mål inom rekreation, ekologi och social hållbarhet. I översiktsplanen utpekas Högdalstopparna som del i en regional och kommunal betydelsefullt ekologisk infrastruktur där rekreativa kvaliteteter kan utvecklas för att berika närmiljön. En ny detaljplan för Högdalstopparna bidrar, enligt stadsbyggnadskontoret till översiktsplanens intentioner i området. Stadsbyggnadskontoret menar också att ett tydliggörande av ansvar och skötsel för området genom planläggning kan främja områdets rekreativa värden samt bidra till socialt värdeskapande då det lägger grunden för att skapa en tryggare och säkrare plats som kan attrahera fler besökare. Anläggande av kolonilotter i direkt anknytning till högdalstopparna är teknisk möjligt, men mycket kostsamt. De topografiska förutsättningarna gör det mycket svårt att säkerställa jordens lämplighet för odling över tid i området.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Stadsbyggnadskontoret bedömer, enligt 5 kap 11a § PBL, att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. miljöbalken, och anslutande bestämmelser, att en miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning behöver genomföras. Sammantaget bedöms den planerade markanvändningen inte medföra betydande påverkan på miljö, kulturarv eller människors hälsa.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen ställer sig överlag positiv till att Högdalstopparna planläggs.

Idrott

Det har under många år pågått diskussioner och utredningar inom staden kring en möjlig utveckling av Högdalstopparna. Bland annat tog staden 2005 fram ett program för utveckling av Högdalstopparna där det finns förslag om att öka möjligheterna till idrott. Stadsdelsförvaltningen anser att det är en begränsande faktor för topparnas utveckling att inte mer mark planläggs för idrottsändamål. De justeringar gällande idrottsändamål som görs i förslaget till detaljplan är endast de som görs kopplat till BMX-banans verksamhet.

Drift och tillgänglighet

Stadsdelsförvaltningen saknar en redovisning i planbeskrivningen om den utbredda förekomsten av invasiva arter. Inom stadsdelsområdet rör det sig framförallt om jätteloka, tysklönn och kanadensiskt gullris. Att ansvarsfrågan för drift och underhåll historiskt har varit otydlig har lett till att hela planområdet är underhållsmässigt eftersatt. Sedan 2025 är det dock tydligt att det är trafiknämnden som bär ansvaret för hantering av invasiva arter. Stadsdelsförvaltningen bedömer att staden behöver hantera detta innan en utveckling av topparna är möjlig.

Tillgängligheten till området har försämrats då utvecklingen av Högdalens industriområde inneburit att tidigare vägar in i området skurits av. Det försvårar underhåll och utveckling av området då framkomligheten för driftfordon är svår i delar av området.

Övre bilden visar väg in i området från 2009, se röd pil. Bilden under från 2024 visar att vägen blivit avskuren och inte längre utgör en väg in i området från Högdalens industriområde.

Kolonilotter

Stadsdelsförvaltningen anser att det är angeläget att tillskapa utökade ytor för stadsodling och kolonilotter men anser att ytan i förslaget till detaljplan för Högdalstopparna har flera utmaningar. För att möjliggöra koloniverksamhet krävs omfattande schaktarbete och nya jordmassor. Förvaltningen känner en oro för att de nyetablerade kolonilottsytorna kan komma att påverkas av avrinning och lakvatten från övriga delar av topparna. Det finns en risk att ytorna blir förorenade. I området har träd planterats som en kompensationsåtgärd för de ingrepp Förvaltningen för utbyggd tunnelbana (FUT) har gjort i naturmark i samband med arbetet med nya tunnelbanan. Dessa träd som precis har etablerat sig måste flyttas om kolonilotter ska anläggas på platsen. En mer kostnadseffektiv och säker lösning för att skapa fler lotter vore till exempel att utöka kolonilottsområdet på Gubbängsfältet.

Klimat och miljökonsekvenser samt mänskliga rättigheter
Stadsdelsförvaltningen bedömer att detaljplanens inriktning kan bidra till att aktivera och befolka området och på så sätt skapa en tryggare och mer jämställd stadsmiljö. Stadsdelsförvaltningen bedömer att det är viktigt att beakta tillgänglighetsperspektivet vid en framtida utveckling av Högdalstopparna. Stadens planering av målpunkter, aktivitetsytor och gångvägar behöver bidra till bästa möjliga förutsättningar för en god tillgänglighet givet de försvårande förutsättningar som finns på platsen med framförallt stora höjdskillnader.

Stadsdelsförvaltningen bedömer att detaljplanen förbättrar möjligheterna till drift- och underhåll av park- och naturmark i planområdet och bedömer att det kan främja ekologiska värden i området. Däremot finns det risk att växt- och djurliv påverkas negativt av att fler människor rör sig i området.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till stadsbyggnadskontoret som svar på remissen.

Karin Kollberg
Stadsdelsdirektör
Farsta stadsdelsförvaltning

Johanna Löfvenius
Avdelningschef
Farsta stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Remissbrev
2. Planbeskrivning
3. Plankarta

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Kollberg, Stadsdelsdirektör	2026-04-01
Johanna Löfvenius, Avdelningschef	2026-04-01